

Szerintem a szabályzat nem rossz, de az államigazgatási eljárások elvárásainak nem felel meg teljesen, mert nem teremt megfelelő alapot a közbeszerzési értékhatár alatti beszerzések lebonyolítására. A tulajdonos által elvárt, a közpénzek felhasználásának átláthatóságára, nyilvánosságára, ellenőrizhetőségére és elszámoltathatóságára vonatkozó elvárásokat csak részben teljesíti. Hiányoznak különösen az összeférhetetlenségi szabályok, az objektív értékelési szempontrendszer, a beszerzések felaprózásának tilalma, a tulajdonos rendszeres tájékoztatásának szabályai, valamint az ellenőrzési nyomvonalat¹ biztosító dokumentálási előírások. Ezek pótlása indokolt a szabályzat jóváhagyása előtt.

„NEM ELÉG TISZTESSÉGESNEK LENNI, ANNAK IS KELL LÁTSZANI!” szempontot figyelembe véve a következőket javaslom!

Az alábbi hiányosságokat kellene a szabályzatban szerepeltetni:

1. A nyilvánosság csak a 10 millió Ft feletti beszerzéseknél jelenik meg

A szabályzat szerint csak a nettó 10 millió Ft feletti, közbeszerzési értékhatár alatti beszerzéseknél kell a felhívást közzétenni a honlapon.

Ez azt jelenti, hogy az 1–10 millió Ft közötti beszerzések teljesen zártan zajlanak, pedig ezek egy önkormányzati társaságnál jelentős értékű beszerzések lehetnek.

Tulajdonosi elvárásként célszerű lenne legalább az eredményeket vagy a szerződéskötéseket rendszeresen közzétenni. (Tapasztalatom szerint az 1 millió Ft feletti beszerzéseket a gazdasági társaságok közzé szokták tenni.)

2. Nincs meghatározva, hogyan kell kiválasztani a nyertest

A szabályzat több helyen csak annyit ír, hogy a nyertes ajánlattevőt az ügyvezető választja ki."

Hiányzik például néhány szempont, amelyet a Kbt. jól kezel. („Az ajánlattevőkre vonatkozó feltételekre a Kbt. erre vonatkozó alapelveit ajánlott alkalmazni, függetlenül attól, hogy ezek a beszerzések nem esnek a közbeszerzés hatálya alá.”

- legalacsonyabb ár,
- legjobb ár-érték arány,
- minőségi szempontok,
- szállítási határidő,
- garancia,
- fenntartási költség.

Ezek meghatározása nélkül a döntés túlzottan szubjektív lehet.

3. Nincs dokumentált értékelési kötelezettség

Nem írja elő, hogy készüljön

- értékelő lap,
- összehasonlító táblázat,
- indokolás,
- döntési jegyzőkönyv.

Ezek nélkül utólag nehezen bizonyítható, hogy valóban a legkedvezőbb ajánlat nyert. (Azt is meg kell határozni, hogy milyen a legkedvezőbb ajánlat: legolcsóbb, összességében a legelőnyösebb, .)

¹ Az ellenőrzési nyomvonal közgazdasági fogalom nem előírás a Kft. vonatkozásában, de az ellenőrizhetőség érdekében virtuálisan foglalkoznunk kell vele.

4. Nincs összeférhetetlenségi szabály meghatározva

A szabályzat egyáltalán nem rendelkezik arról,

- ki nem vehet részt az eljárásban,
- mi történik hozzátartozói kapcsolat esetén,
- mi történik üzleti érdekelttség esetén,
- kell-e összeférhetetlenségi nyilatkozat.

Ez egy önkormányzati tulajdonú társaságnál komoly hiányosság.

5. A 200 000 Ft alatti beszerzések túl lazán szabályozottak. A szabályzat szerint elegendő egy írásbeli megrendelő.

Nem írja elő például

- az ár ellenőrzését,
- internetes ár összehasonlítást,
- több ajánlat lehetőségét,
- gazdaságosság igazolását.

Sok kisebb beszerzés összeadódva jelentős összeget képviselhet.

6. A beszerzések felaprózásának tilalma hiányzik. Ez az egyik legfontosabb hiányosság.

Nincs kimondva, hogy ugyanazon beszerzési igényt nem lehet több kisebb részre bontani azért, hogy alacsonyabb eljárási szabályokat kelljen alkalmazni.

Ez alapvető tulajdonosi és belső kontroll követelmény. (Kbt-ben a három alapelv egyike.)

7. Nincs éves beszámolási kötelezettség a tulajdonos felé

A tulajdonosnak célszerű lenne legalább évente megkapnia például

- az összes beszerzés listáját,
- értékét,
- nyertes vállalkozókat,
- egyajánlatos beszerzéseket,
- kivételeket.

8. Nincs kivételes beszerzések szabályozása. Nem szerepel például

- vis maior,
- sürgős hibaelhárítás,
- kizárólagos szállító,
- rendkívüli esemény.

Pedig ezek gyakori esetek és a működés folytonosságát ezek biztosítják.

9. Az ellenőrizhetőség gyenge. (Folyamatba épített vezetői ellenőrzés, belső ellenőrzés)

- beszerzési nyilvántartás,
- beszerzési sorszám,
- ellenőrzési nyomvonal,
- dokumentumlista.

Pedig ezeket a z ellenőrzések rendszeresen vizsgálják.

10. A tulajdonosi ellenőrzési jog csak részben jelenik meg

A szabályzat előírja ugyan, hogy 10 millió Ft felett a tulajdonos előzetes hozzájárulása szükséges, de nem biztosítja például

- a tulajdonos utólagos betekintési jogát,
- rendszeres tájékoztatását,
- éves beszámolót,
- rendkívüli ellenőrzés lehetőségét.

Fontosnak tartom kiemelni a szabályzat állandó figyelemmel kísérését, ha valami a megvalósítás során nem kezelhető, nem értelmezhető, stb., akkor ki és hogyan fogja módosítani, hiszen a szabályzat akkor jó, ha megvalósítható, eredményes, gazdaságos tevékenységet szabályoz.